

angaae de Affnit af samme, der handler om de lærde Skoler i Kongeriget. De Forandringer i de bestaaende Bestemmelser, der foretaages her, kan jeg ikke Andet end ganske billige; navnlig maa jeg billige hele § 14, der handler om Lærernes Andeel i Discipelpengene, og den Motivering, der i den Henseende er givet, er vistnok fuldkommen tilstrækkelig. Derimod skal jeg tillade mig et Par andre Bemærkninger ved dette Affnit af Loven, og den første af disse angaaer da en Sag, der allerede er berørt af den ærede Rigsbogsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), med hvem jeg er enig i den Grundtanke, som han i saa Henseende udtalte. Jeg troer nemlig ogsaa, at der kan være Grund til at gjøre nogen Forskjel mellem dem, der blivende have Plads i Skolevæsenets Tjeneste, og dem, der kun forbigaaende hellige sig dertil, men jeg har rigtignok tænkt mig Sagen noget anderledes udført, end han. Jeg mener nemlig, at man kunde lade en Deling af Adjunktpladserne indtræde, f. Ex. ved 800 Rdlr.s Gage, det vil sige, naar en Lærer har tjent i 9 Aar, og hvis man da fastsatte, at Læreren efter ti Aars Tjeneste selv skulde erklære, hvorvidt han vilde blive i Skolevæsenets Tjeneste, ligesom ogsaa at Skolebestyreren skulde afgive en Erklæring om, hvorvidt man kunde beholde ham deri, kunde det gjøres afhængigt af det Resultat, som derved fremkom, hvorvidt den Paagældende skulde forfremmes i Gage eller ikke. Som Forholdet nu er ordnet, er Stillingen jo den, at selv om en Lærer efter nogen Tids Forløb har vist sig mindre vel skikket til Lærervirksomhed, har Bestyreren intet Middel til at tvinge ham ud af den Bane, hvorpaa han er kommen ind; efter visse Aars Forløb avancerer han jævnt frem i Adjunktgagen, og denne er jo en saadan, at en Mand godt kan blive staaende paa den i en længere Aarrække. Naar der derimod var et Tidspunkt, hvor en Dom fra Bestyrelsens Side var Betingelsen for videre Fremgang, saa havde man et Middel, som man vel endogsaa maatte kalde mildt, hvorved man kunde foranledige en saadan Lærer til at forlade en Bane, hvortil han var mindre vel skikket. At en Lærer i den Grad skulde være uskikket til Virksomhed, at Affset-

telse blev nødvendig, hører dog vist til de overordentlig sjældne Undtagelser. — Et andet Punkt, hvorpaa jeg vilde henlede Opmærksomheden, er Bestemmelsen om Overlærernes Løn. Denne begynder med 1000 Rdl., det vil sige, med det samme Beløb, hvormed Adjunktgagen ender, men jeg troer egentlig ikke, at dette kan anses for ganske billigt, naar man tager Hensyn til, at en Adjunkt først efter 15 Aars Tjeneste avancerer op til 1000 Rdl., og at han maa vente at blive staaende der i flere Aar. Naar han forfremmes til Overlærer, vil det altsaa kun sige, at han faaer Udsigt til om fem Aar at faa 200 Rdl. mere i Gage; efter 15 Aars, eller rettere efter 18 til 20 Aars Tjeneste, — thi man maa lægge nogle Aar til, hvori han staaer paa den højeste Adjunktgage, — faaer han saaledes Udsigt til om 5 Aar, eller efter omtrent 25 Aars Tjeneste, at rykke op paa 1200 Rdl. Gage, og først efter 35 Aars Tjeneste, naar han i Reglen er en Mand paa omtrent 60 Aar, vil han opnaa en Gage af 1,600 Rdl. Jeg troer derfor, at Bestemmelsen burde gaae ud paa, at den, der fra Adjunkt gaaer over til at blive Overlærer, begynder med en Gage af 1200 Rdl. Da den nugældende Lov udkom, var vistnok den Overgang, som deri blev fastsat, ganske billig, thi Forholdene vare dengang saaledes, at et ikke ganske ringe Antal Adjunker med en lavere Adjunktgage temmelig hurtigt bleve Overlærere og ganske sprang forbi de øverste Trin af Adjunktgagen. Da var det hensigtsmæssigt at begynde Overlærergagen med 1000 Rdl., men efterhaanden have Forholdene aldeles forandret sig, idet alle Lærerpladserne ere fyldte, og der er ikke Udsigt til, at det skal blive anderledes, saaledes at Ingen nu vil blive Overlærer, naar han ikke har gennemgaaet alle Adjunktgagens Rækker; at skulle begynde i den nye Stilling med det Samme, hvormed man endte i den gamle, turde dog vel under disse Omstændigheder anses for mindre billigt. Fremdeles vil jeg foreslaae den Forandring, at Overlærernes Gage ikke standser ved 1600 Rdl., men at man lader den stige til 1800 Rdl., thi, som paavist, vil jo nemlig en Mand for Fremtiden i Reglen først have naaet op til de 1600 Rdl., naar han er i en Alder